

Prednostne naloge OVSE v letu 2005

Slovenija je prevzela predsedovanje Organizaciji za varnost in sodelovanje v Evropi v zanimivem obdobju:

- V letu pomembnih obletnic; 30. obletnice podpisa Helsinške sklepne listine, 60. obletnice konca II. svetovne vojne, 15. obletnice Pariške listine za novo Evropo in 10. obletnice Daytonskega mirovnega sporazuma.
- Neposredno po doslej največji širitvi Evropske unije in zveze NATO.
- V času, ko mora OVSE ponovno ovrednotiti svojo vlogo pri soočanju z novimi grožnjami v spremenjenih geopolitičnih okoliščinah.

Poleg ciljev zastavljenih v prednostnih nalogah za leto 2005 bo Republika Slovenija morala rešiti še tri ključna vprašanja; sprejem proračuna OVSE za leto 2005, oblikovanje lestvice prispevkov držav članic ter imenovanje novega generalnega sekretarja Organizacije.

Slovenija bo v času predsedovanja poskušala uravnovežiti delovanje znotraj OVSE. Prizadevala si bo za krepitev preglednosti dela Organizacije, tudi s pomočjo posvetovanj z vsemi sodelujočimi državami. Pri obravnavi interesov posameznih držav bo zavzemala nevtralen pristop, ter si prizadevala za doseganje soglasja o odprtih vprašanjih, ki so se pojavili znotraj organizacije v zadnjih letih.

Reforma OVSE

Ministrski svet v Sofiji je sprejel odločitev o ustanovitvi Skupine uglednih oseb za krepitev učinkovitosti OVSE. Predsedujoči OVSE bo, po posvetovanju z vsemi sodelujočimi državami, imenoval do največ 7 članov Skupine, ter v nadaljevanju deloval kot njena žariščna točka. Skupina bo poročilo predstavila najkasneje do konca junija 2005. Predstavniki vseh 55-ih sodelujočih držav bodo poročilo Skupine ter morebitne druge predloge obravnavali na posebnem posvetovanju. Svoje sklepe in priporočila bodo posredovali Ministrskemu svetu v Ljubljani.

Delovna skupina o reformi in Neformalna skupina prijateljev Predsedujočega za izboljšanje delovanja in učinkovitosti terenski misij OVSE bosta nadaljevali s preučevanjem vprašanj, ki bi pripomogla k izboljšanju delovanja Organizacije.

Izvajanje Strategije za soočanje z grožnjami varnosti in stabilnost 21. stoletja

Delo politično-vojaške razsežnosti temelji na Strategiji za soočanje z grožnjami varnosti in stabilnosti 21. stoletja ter drugih odločitvah sprejetih na ministrskih zasedanjih v Maastrichtu in Sofiji. Slovensko predsedstvo bo nadaljevalo s prizadevanji za njihovo izvajanje.

Preprečevanje in boj zoper terorizem

Preprečevanje in boj zoper terorizem je ena prednostnih nalog slovenskega predsedstva. OVSE mora spodbujati izvajanje obstoječih zavez, kakor tudi iskati nove načine za ustrezno odzivanje na teroristične grožnje - ob hkratnem spoštovanju človekovih pravic.

Varnost in upravljanje meja

Na podlagi odločitve Ministrskega sveta v Sofiji bo slovensko predsedstvo nadaljevalo z delom pri razvijanju OVSE Koncepta varnosti in upravljanja meja, tako da bi le tega sprejeli na Ministrskem svetu v Ljubljani. Tovrsten koncept bi sodelujočim državam pomagal vzpostaviti odprte in varne meje, ki bi omogočale prost pretok ljudi in dobrin, ter hkrati zmanjševale teroristične grožnje, preprečevale organiziran kriminal in nedovoljeno trgovino.

Boj proti nestrpnosti in diskriminaciji

V sodelovanju s Španijo bo slovensko predsedstvo v Kordovi, junija 2005, organiziralo konferenco OVSE o antisemitizmu in drugih oblikah nestrpnosti. Predsedujoči OVSE je tudi že podaljšal imenovanje treh osebnih predstavnikov za spodbujanje strpnosti, boj zoper rasizem, ksenofobijo in diskriminacijo v sodelujočih državah OVSE, ki jih je imenoval njegov predhodnik. Le ti so: Osebna predstavnica za preprečevanje rasizma, ksenofobije in diskriminacije, vključno z nestrpnostjo in diskriminacijo proti kristjanom; Osebni predstavnik za preprečevanje antisemitizma; ter Osebni predstavnik za preprečevanje nestrpnosti in diskriminacije do muslimanov.

Volitve

Nadaljevale se bodo dosedanje široke razprave o vprašanih povezanih z volitvami. Slednje bodo vključevale tudi predlog ustanovitve delovne skupine, ki se bo ukvarjala z vsemi vprašanji o aktivnostih OVSE na področju volitev in bo oblikovala predloge za morebitne izboljšave.

Izvajanje Strategije OVSE za ekonomsko in okoljevarstveno razsežnost

Slovensko predsedstvo je verjame, da bi delo na ekonomski in okoljevarstveni razsežnosti moralo temeljiti na izvajanju Strategije OVSE za ekonomsko in okoljevarstveno razsežnost, z namenom krepitve sodelovanja, dobrega vladanja, trajnostnega razvoja in varstva okolja.

Migracije in integracije

Slovensko predsedstvo se zaveda, da postajajo vprašanja migracij in integracij pomemben izziv na celotnem področju OVSE. Tovrstna vprašanja bodo obravnavana večdimenzionalno, tako v okviru ekonomske in okoljevarstvene razsežnosti, kakor tudi človekove razsežnosti. Predsedstvo bo spodbujalo oblikovanje dobrih praks na področju upravljanja migracij ter učinkovitih integracijskih politik.

Preprečevanje trgovine z ljudmi

Slovensko predsedovanje bo, z namenom usklajevanja aktivnosti v državah izvora, tranzita in končnega cilja tovrstne trgovine, tesno sodelovalo s Posebno predstavnico OVSE za boj proti trgovini z ljudmi. Na podlagi odločitve Ministrskega sveta v Sofiji, mora Stalni svet izdelati dopolnilo k Akcijskemu načrtu za boj proti trgovini z ljudmi, ki bo urejalo vprašanje otrok - žrtev trgovine. Slednje naj bi bilo realizirano do 31. julija 2005 v okviru Delovne skupine za enakost spolov in boj zoper trgovino z ljudmi.

Dokument o presežkih konvencionalnega streliva ter Dokument o osebnem in lahkem orožju

Slovensko predsedstvo verjame, da bo nadaljevanje izvajanja Dokumenta o presežkih konvencionalnega streliva ter Dokument o osebnem in lahkem orožju omogočilo novo podlago za nadaljnje aktivnosti OVSE. Slednje je ob hkratni večji ozaveščenosti, ključnega pomena za uspešno izvajanje projektov.

Regionalna vprašanja

Slovensko predsedstvo bo vložilo vse napore pri reševanju odprtih vprašanj v Moldaviji, Gruziji in Gorskem Karabahu.

V Jugovzhodni Evropi se bomo osredotočili na utrditev napredka pri vračanju beguncev, zaščiti narodnih manjšin in vzpostavitvi institucij in kadrov. Leto 2005 bo v tem pogledu dokaj zahtevno: pričakovanja glede Kosova; odnosi med Srbijo in Črno goro; razmere v Makedoniji in podobno.

Slovensko predsedstvo vidi Srednjo Azijo kot ključnega pomena za kolektivno varnost celotnega področja OVSE, ter zato ostaja zavezano h krepitvi konstruktivnih odnosov med OVSE in državami v tej regiji. Nadaljevale se bodo aktivnosti na področjih, ki so prednostnega pomena za OVSE, npr. transnacionalni terorizem, gospodarski razvoj in demokratizacija. Slovensko predsedstvo se bo z nadaljevalnimi in dolgoročnimi aktivnostmi osredotočilo na področja, ki so konkretnega pomena, npr. izobraževanje, migracije in regionalno sodelovanje na področju upravljanja z mejami. Poudarek bo namenjen tudi aktivnostim povezanim s pripravo in izvedbo volitev v letu 2005.

30. obletnica podpisa Helsinške sklepne listine, 60. obletnica II. svetovne vojne, 15. obletnica Pariške listine za novo Evropo

Slovensko predsedstvo je prepričano, da je helsinški proces bistveno pripomogel k vzpostavitvi demokracije, vladavine prava in varstva človekovih pravic v Evropi. Hkrati je odločilno pripomogel k zmanjševanju napetosti med nekdanjima blokoma in k vzpostavitvi varnostnega sodelovanja. Na ta način je KVSE/OVSE postala eden izmed temeljev varnostne ureditve Evrope po koncu II. svetovne vojne. V luči nedavne širitve NATO in EU so nastale nove okoliščine, ki zahtevajo ponovno ovrednotenje vloge OVSE. Slovensko predsedstvo trdno verjame, da je niz pomembnih obletnic v letu 2005 zelo dobra priložnost za to.

Krepitev partnerstva s Mediteranskimi in Azijskimi partnerji OVSE

Mediteranski seminar v letu 2004 je oblikoval številne konkretne pobude in predloge za krepitev partnerstev. Skupaj z Belgijo, ki predseduje Mediteranskim partnerjem, si bomo prizadevali za organizacijo nadaljnjih aktivnosti. Aktivno bomo sodelovali z Bolgarijo, ki predseduje Kontaktni skupini azijskih partnerjev za sodelovanje.

Tesno sodelovanje s Parlamentarno skupščino OVSE

Slovensko predsedstvo je prepričano, da bi bilo potrebno okrepiti sodelovanje med vladno in parlamentarno sfero OVSE, še zlasti v tem jubilejnem letu. V tem pogledu bo posebna pozornost namenjena zasedanju Parlamentarne skupščine OVSE v Washingtonu.

Izboljšanje koordinacije z drugimi mednarodnimi organizacijami in krepitev sodelovanja z nevladnimi organizacijami

Slovensko predsedstvo se zaveda nenehnega razvoja sodobnega varnostnega okolja, kakor tudi nenehnega razvoja drugih mednarodnih organizacij. Predsedstvo zato poudarja pomen sodelovanja z regionalnimi in sub-regionalnimi organizacijami, ter civilno družbo, da bi tako kar najučinkoviteje izkoristili svoje prednosti.

V letu 2005 bo posebna pozornost namenjena usmerjanju odnosov OVSE s Svetom Evrope, katerega delovanje se v precejšnji meri dopolnjuje z aktivnostmi Organizacije na področju človekove razsežnosti. Poseben pomen pripisujemo sodelovanju z Združenimi narodi. Slovensko predsedstvo si bo prizadevalo za nadaljevanje dela iz preteklega leta pri usklajevanju tradicionalne bienalne resolucije o sodelovanju med OZN in OVSE, kakor tudi za krepitev sodelovanja z Ekonomsko komisijo Združenih narodov za Evropo na področju ekonomskih in okoljevarstvenih aktivnosti Organizacije.

Nevladne organizacije in civilna družba nasploh pridobivajo vse večjo vlogo v aktivnostih OVSE. Slovensko predsedstvo bo še naprej spodbujalo njihovo vlogo pri uveljavljanju norm in standardov OVSE.